

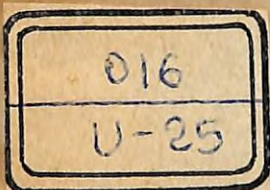
7931

ԱՎԱՆ ՍՍՈՒ ԱԼ. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ
ԳԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ե. ՍԱՐԳՍՅԱՆ, Բ. ԱՍՏՎԱԾԱՏՐՅԱՆ

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԻ
ԼԵՆԻՆՑԱՆ — ՍՏԱԼԻՆՑԱՆ
ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅՈՒՆԸ

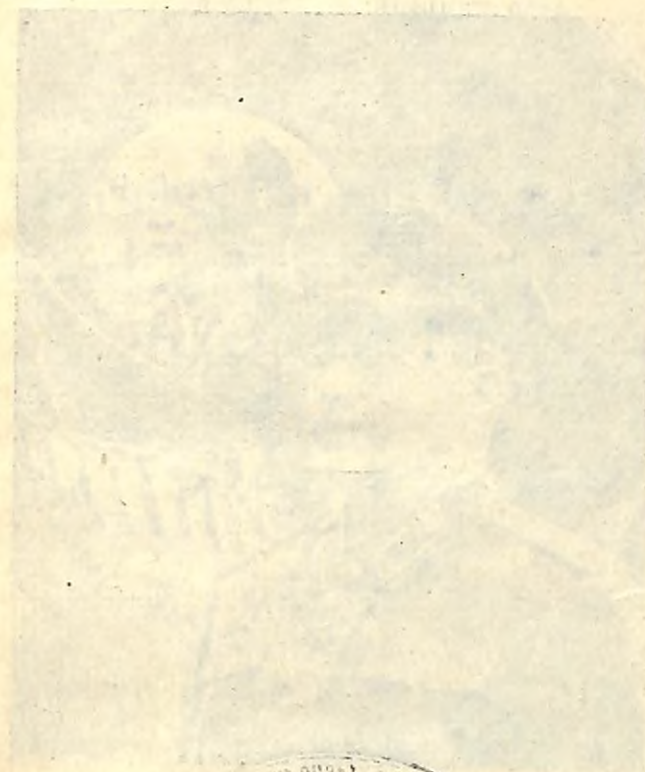
(Նյութերի բիբլիոգրաֆիական ցանկ)

Երևան

1949

5 MAY 2009

016
U-25

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՈՒ ԱԼ. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ե. ՍԱՐԳՍՅԱՆ, Բ. ԱՍՏՎԱԾՍՏՐՅԱՆ

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԻ ԼԵՆԻՆՅԱՆ — ՍՏԱԼԻՆՅԱՆ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅՈՒՆԸ

(Նյութի բիբլիոգրաֆիական ցանկ)

1369

~~1354~~

Երևան

1949

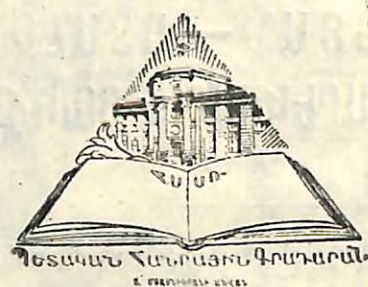

26 JUL 2013

7931

21752

01
U 25

Е. САРКИСЯН И Б. АСТВАЦАТРЯН
ЛЕНИНСКО—СТАЛИНСКАЯ ДРУЖБА
НАРОДОВ ЗАКАВКАЗЬЯ
Библиографический указатель
(На армянском языке)
Изд. Госпубличной б-ки Арм. ССР
Ереван 1949

1400-50/

5777-91

Մեծ է և անխորհուրդ Գրաստանի, Հայաստանի ու Ադրբեջանի աշխատավոր ժողովրդի բարեկամությունը միմյանց հետ, մեծ է ու ամուր Անկրկովկասի աշխատավոր ժողովուրդների բարեկամությունը Սովետական Միության բոլոր ժողովուրդների աշխատավորների հետ:

ԲԵՐԻՍ.

Ա Ռ Ա Ջ Ա Յ Ա Ն

Մարքսիզմ-լենինիզմը պատմության մեջ առաջին անգամ ազգային հարցը դրեց գիտական հողի վրա և տվեց նրա լուծման բանալին, կապելով այն հասարակության ղեմակրատական ու սոցիալիստական վերափոխման համար մղվող ուղուցի՞րն պայքարի հետ:

Ժողովուրդների համերաշխության ու բարեկամության բերքիան բազմակողմանի և գիտական հիմնավորում ստացավ միայն Մարքսի, Էնգելսի, Լենինի և Ստալինի կողմից, զրավելով նրանց տեսության մեջ կարևորագույն տեղերից մեկը:

Լենինը և Ստալինը անհերքելիորեն ապացուցեցին, որ ազգային նեղման ու ազգային ընդամենքի ոչնչացումը, ժողովուրդների միջև նոր, իսկական բարեկամական փոխհարաբերությունների հաստատումը հնարավոր է միմիայն շահագործումից և շահագործողներից ազատագրված հասարակարգում:

Այդ է պատճառը, որ Սովետական Ռուսաստանը, և ոչ թե մի այլ ժամանակակից երկիր, հանդիսացավ ազգային հարցի կատարյալ լուծման, այդ հարցի իսկական ուղուցի՞րն բերքիայի հայրենիքը:

Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ուղուցիայի հաղթանակից հետո, Սովետական իշխանության տարիներին լայնածավալ ու բազմազգ Ռուսաստանում գործնականորեն իրականացավ Լենինի-Ստալինի իմաստուն ազգային քաղաքականությունը և ժողովուրդների մեծ համագործակցությունը: Գլխավորումը վկայությունն է Սո-

վետական Յոցիալիստական Ռեսպուբլիկաների հզոր Միությունը, նրա Ստալինյան հոր Կոնստիտուցիան:

Անդրկովկասի ժողովուրդների Լենինյան-Ստալինյան բարեկամությունը, որի մասին կազմված է այս բիր- լիոգրաֆիան, հանդես է եկել, անել, զարգացել ու ամ- րացել է Սովետական Սոցիալիստական Ռեսպուբլիկանե- րի Միության հիման վրա, նրա հովանու տակ, նրա փառաբանքով:

Ինչպես այս բիրլիոգրաֆիայում է հշված, Անդրկով- կասի ժողովուրդների միջև բարեկամություն գոյություն է ունեցել նաև անցյալում, նրանց զարգացման պատ- մության ընթացքում: Անդրկովկասի ժողովուրդների այդ պատմական բարեկամությունն այս երկրամասում սկը- սել է զարգանալ սերտ կերպով կապված այդ ժողո- վուրդների զարավոր պայքարի հետ, ընդդեմ օտար- երկրյա ստրկացնողների, կեղերիչների և զավթիչների և իր հիմնական արտահայտությունը գտել է մի բնդհա- նուր ձգտման մեջ՝ միացյալ պայքարով ու ջանքերով դուրս գալ բոլոր տեսակի օտարազգի զավթիչների տի- րապետության լծից և համախմբվել ուս «ժողովրդի շուրջը, միանալ ուսական ազգի հզոր պետությանը:

Սակայն գիշատիչ իմպերիալիզմի զարգացման ժա- մանակաշրջանում, նրա վայրագ ազդային-զաղուրային քաղաքականության պայմաններում, ինչպես բոլոր ժո- ղովուրդների, այնպես էլ Անդրկովկասի ժողովուրդների բոլոր տեսակի բարեկամական ձգտումներն անբեղմատ հուժկու հարվածներ են ստացել, և միայն Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ռեյուցիան էր, նրա առաջնորդ- ներ Լենինի և Ստալինի ազգային քաղաքականությունն էր, որ հոր ու հզոր պատվար հանդիսացան Անդրկով- կասի ժողովուրդների իսկական ու մեծ բարեկամու- րյան համար: Այդ բարեկամությունն իր սկզբնական արտահայտությունը գտավ Անդրկովկասյան ֆեդերա- ցիայի ստեղծման մեջ:

Այդ ֆեդերացիայի կազմակերպման անհրաժեշտու- րյան մասին Լենինն առաջինը սկսեց խոսել:

Դեռ 1921 թ., երբ մենշևիկներից, մուսաֆաթականե- րից և դաշնակներից Անդրկովկասի Սովետական Ռես- պուբլիկաների ստացած ժառանգությունը ներկայացնում էր իրենից միայն «Խալսու ավերված հետամնաց տըն- անություն», երբ «... մենշևիկների, դաշնակների և մուսաֆաթականների կողմից իմպերիալիստական ինտերվենտների ուղղակի դիրեկտիվով Անդրկովկասի ժողովուրդների միջև կազմակերպված արյունալի ընդ- հարումների հետևանքները դեռ վերացված չէին», երբ «... Մենշևիկները, մուսաֆաթականները և դաշնակներն ակտիվ պայքար էին մղում Խորհրդային իշխանության դեմ, նրանքիով ազգային երկպառակտությունը» (Բերիա. ԽՍՀՄ հոր Սահմանադր. և Անդրկովկ. ֆեդերաց. էջ 5. 1936), Լենինը բոլշևիկների պարտիայի Կենտրոնական Կոմիտեի որոշման մեջ գրում էր. «Անդրկովկասյան հանրապետությունների ֆեդերացիան համարել սկզբ- բունքրեն բացարձակապես նիշտ և անպայման իրա- գործման ենթակա... Առաջարկել Վրաստանի, Հայաս- տանի և Ադրբեյջանի Կենտրոնական Կոմիտեներին՝ այս որոշումը կիրառել կյանքում»: (Լենին, Վ. Ի. Երկեր, հտ. XXVII, էջ 122):

Իսկ 1923 թ. ֆեդերացիայի ստեղծման սկզբնական շրջանում ընկեր Ստալինը գրում էր. «Առանց Անդրկով- կասյան ֆեդերացիայի այժմյան պայմաններում չի կա- րելի խաղաղությունը պահպանել Կովկասում, չի կարելի հավասարություն հաստատել: Ձի կարելի բույլ տալ, որ մի ազգություն ավելի արտոնյալ լինի, քան մյուսը»: (Ստալին, հտ. 5, էջ 285. հայ. հրատ.)

15 ապրի Անդրկովկասյան ֆեդերացիան լիովին հա- չողությամբ լուծեց իր առաջ դրված խնդիրները: Սա- կայն իր՝ կազմակերպող, շինարար, միավորիչ, ազգու- րյունների միջև համերաշխություն ու հավասարություն

կերտող դերը ճիշտ կատարելուց հետո, համատեղ ջանքերով անդրկովկասյան ռեսպուբլիկաների տնտեսական փոխգումար վերացնելուց և նրանց մոտ սոցիալիստական ինդուստրիալ-ագրարային տնտեսություն ստեղծելուց հետո, Անդրկովկասի բոլոր ռեսպուբլիկաներում կուլտուրական զարգացման հզոր բազա ստեղծելուց հետո, ինչպես նաև մենշևիկների, մուսաֆաթականների և դաշնականների կոնտրոկուցիոն պարտիաները վերջնականապես ջախջախելուց և կապիտալիստական վերջին դասակարգը՝ կուլակությունը վերացնելուց հետո, 1936 թ. նա լիկվիդացվեց բուլշևիկների պարտիայի և Սովետական իշխանության որոշմամբ, որոնք անդրկովկասյան ժողովուրդների համերաշխ ու բարեկամական զարգացմանը նոր բափ հաղորդելու համար սահմանեցին նրանց վարչական կառավարման նոր ձև:

Անա Բե ինչպես է ընկեր Բերիան բացատրում Անդրկովկասյան ֆեդերացիայի վերացման պատճառները. «Սոցիալիստական շինարարության հաղթանակի համար, պարտիայի գլխավոր գծի, ու նրա ազգային քաղաքականության համար մղվող պայքարում Անդրկովկասի Ռեսպուբլիկաներում անեցին ու դաստիարակվեցին աշխատողների կադրեր: Անեցին գիտական-տեխնիկական ինտելիգենցիայի ու մեր հայրենիքի նշանավոր մարդկանց՝ ատախանովականների կադրեր, որոնք օրինակելի աշխատանքի օրինակներ են տալիս սոցիալիստական շինարարության ամենատարբեր բնագավառներում: Այդ կադրերի անուան Անդրկովկասի ռեսպուբլիկաներում՝ մեր պարտիայի ամենամեծ հաջողություններից մեկն է հանդիսանում:

«Այս բոլոր հսկայական հաջողությունները, որ ձեռք են բերել Անդրկովկասի ռեսպուբլիկաները, պայմաններ ստեղծեցին Անդրֆեդերացիայի վերացման համար»: (Լ. Բերիա, «ԽՍՀՄ նոր Սահմանադրությունը և Անդրկովկասյան ֆեդերացիան» էջ 11—12. 1936):

Ֆեդերացիայի վերացումից հետո ստեղծված նոր ուսկելի նպաստավոր պայմաններում Անդրկովկասյան ժողովուրդների բարեկամությունը շարունակեց զարգանալ ու ամրանալ բուլշևիկների պարտիայի ղեկավարությամբ, այդ ժողովուրդների կողմից Լենինի-Ստալինի գործի համար մղվող պայքարում, սոցիալիստական շինարարության բոլոր տեսակի թշնամիներին երկրի երեսից իսպառ վերացնելու և սոցիալիստական հայրենիքի հզորությունն ու անվտանգությունն ապահովելու ուղղությամբ մղվող միասնական պայքարում:

Դրանով բացվեց անդրկովկասյան ժողովուրդների լենինյան-ստալինյան բարեկամության անխորտակելի զարգացման ու ամրապնդման մի նոր բեղմնավոր շրջան, որն այսօր էլ շարունակվում է մեծ շերտությամբ ու համագործակցությամբ:

Բիրլիոգրաֆիական նյութերի այս ցանկի հրատարակումը՝ նվիրված անդրկովկասյան ժողովուրդների լենինյան-ստալինյան բարեկամությանը, ՀՍՍՌ Պետական Հանրային Գրադարանի կողմից մի փորձ է՝ դնել այս հարցը սովետական մեր մեծ հայրենիքի պատմությունն ուսումնասիրողների առաջ, մեր գիտական աշխատողների առաջ, որպես լայն ուսումնասիրության շատ արժանի մի հարց:

Այս բիրլիոգրաֆիան կարևոր օժանդակություն կհասցրեի նաև մեր ագիտատորներին, պրոպագանդիստներին, պատմության ու գրականության դասատուներին և մասսայական ընթերցողներին, տալով նրանց այս հարցի շուրջը գրականության ընդարձակ ցանկ:

Աշխատությունը կազմել են ՀՍՍՌ Պետական Հանրային Գրադարանի Գիտական բիրլիոգրաֆիայի բաժնի երկու գիտական աշխատողներ՝ ընկ. ընկ. Նվգենիա Սարգսյանը և Բյուրեղ Աստվածատրյանը: Կազմողները ձեռք են հիմնականում տալ այս հարցի շուրջը գոյություն ունեցող հայերեն լեզվով գրականության կարևոր

աղբյուրները: Այն դեպքում, երբ որևէ կարևոր աղբյուր հայերենում չի եղել, կազմողներն այդ աղբյուրը նշել են ռուսերեն լեզվով:

Բիրլիոգրաֆիան ընդգրկում է չորս հիմնական հարց, չորս գլուխ:

Ելնելով այն բանից, որ ժողովուրդների բարեկամության հարցը ընդհանրապես դիտվում է որպես լենինյան-ստալինյան ազգային ծրագրի, ազգային քաղաքականության մի անբաժան ու կարևոր մասը, և որ Անդրկովկասի ժողովուրդների ստալինյան բարեկամությունը հանդիսանում է լենինյան-ստալինյան ազգային քաղաքականության սկզբունքների գործնական իրականացումը, կյանքում, կազմողները, միանգամայն արդարացիորեն, անհրաժեշտ են գտել բիրլիոգրաֆիայի առաջին գլխում տալ ազգային հարցի մասին եղած մարքսիստական գրականության գլխավոր աղբյուրները:

Երկրորդ գլխում հարուստ աղբյուրներ են բերված որոնք նշում են, որ Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական, Մեծ ռեվոլյուցիան հանդիսացել է Անդրկովկասի ժողովուրդների նոր և իսկական ու մեծ բարեկամության պատվար: Այս գլխում են տրված անդրկովկասյան սովետական ազգային ռեսպուբլիկաների տնտեսական վերածրնդին, տնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման վերաբերյալ նյութերը:

Երրորդ գլուխը նվիրված է Անդրկովկասի ժողովուրդների լենինյան-ստալինյան բարեկամությանն ու համագործակցությանը գիտության և կուլտուրայի բնագավառում, և վերջին գլուխը տալիս է՝ գրականություն Անդրկովկասի ժողովուրդների միասնական պայքարի մասին՝ սովետական ժողովրդի մղած Հայրենական Մեծ պատերազմի հաղթանակի համար:

ԱՂԱՎՆԻ ՍՏԵՓՆՅԱՆ

ՄԱՐԲՍԻՍՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ՀԱՐՑԻ ՄԱՍԻՆ

Մարքս, Կ. և Ֆրիդրիխ, Է. *Կոմունիստական պարտիայի մանիֆեստը*, Փարիզ, 1945 թ. սուս, հրատ. ից: Եր., Հայպետհրատ, 1948. 71 էջ:

Լենին, Վ. Ի. *Սոցիալիստական հեղափոխությունը և ազգերի ինքնորոշման իրավունքը*: Եր., Հայպետհրատ, 1938. 28 էջ:

Լենին, Վ. Ի. *Ազգային հարցը*: Եր., Հայպետհրատ, 1946. 40 էջ:

Լենին, Վ. Ի. *Ազգային հարցը մեր ծրագրում*: «Երկեր», 4-րդ հրատ. հտ. 6, էջ 578—590.

Լենին, Վ. Ի. *Ազգերի ինքնորոշման իրավունքի մասին*: Եր., Հայպետհրատ, 1936. 100 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. *Ինչպես է հասկանում սոցիալ-դեմոկրատիան ազգային հարցը*: «Երկեր», հտ. 1, էջ 36-62. Եր., Հայպետհրատ, 1946. 478 էջ:

Ստալին Ի. Վ. *Մարքսիզմը և ազգային հարցը*: «Երկեր», հտ. 2, էջ 339—426. Եր., Հայպետհրատ, 1947. 494 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. *Ազգային սահմանափակումների վերացման մասին*: «Երկեր», հտ. 3, էջ 19—23. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 486 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. *Ֆեդերալիզմի դեմ*: «Երկեր», հտ. 3, էջ 27—36. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 486 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. *Հոկտեմբերյան հեղաշրջումը և ազ-*

դային հարցը: «Երկեր», հտ. 4, էջ 173—186. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 539 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Սովետական իշխանության քաղաքականությունը ազգային հարցի վերաբերմամբ Ռուսաստանում: «Երկեր», հտ. 4, էջ 389—403. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 539 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Պարտիայի հերթական խնդիրներն ազգային հարցում: Պարտիայի ԿԿ-ի հաստատած թեզիսները ՌԿ(բ)Պ-ի 10-րդ համագումարի առթիվ: «Երկեր», հտ. 5, էջ 18—33. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. ՌԿ(բ)Պ-ի 10-րդ համագումարը, 1921 թ. մարտի 8—16-ին: «Երկեր», հտ. 5, էջ 35—54. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Ազգային հարցի զբաղմունքի շուրջը: «Երկեր», հտ. 5, էջ 58—66. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Կոմունիզմի հերթական խնդիրները Վրաստանում և Անդրկովկասում: Զեկուցում Վրաստանի կոմունիստական պարտիայի Թիֆլիսի կազմակերպության ընդհանուր ժողովին 1921 թ. հունիսի 6-ին: «Երկեր», հտ. 5, էջ 98—111. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Հոկտեմբերյան ռեոլուցիան և ռուսական կոմունիստների ազգային քաղաքականությունը: «Երկեր», հտ. 5, էջ 126—130. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Անկախ ազգային ռեսպուբլիկանների ժխտման հարցը. Զրույց «Պրավդա» թերթի թղթակցի հետ: «Երկեր», հտ. 5, էջ 155—162. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Սովետական ռեսպուբլիկանների միավորման մասին: Զեկուցում Սովետների համառոտառության 10-րդ համագումարում 1922 թ. դեկտ. 26-ին:

«Երկեր», հտ. 5, էջ 163—174. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Սովետական Սոցիալիստական Ռեսպուբլիկանների Միություն կազմելու մասին: Զեկուցում Սովետների 1-ին համագումարում 1922 թ. դեկտ. 30-ին: «Երկեր», հտ. 5, էջ 175—178. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Ազգային մոմենտները պարտիական և պետական շինարարության մեջ: Պարտիայի ԿԿ-ի հավանությունն արժահացած թեզիսները ՌԿ(բ)Պ-ի 12-րդ համագումարին: «Երկեր», հտ. 5, էջ 202—216. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. ՌԿ(բ)Պ-ի 12-րդ համագումարը, 1923 թ. ապրիլի 17—25-ին: «Երկեր», հտ. 5, էջ 217—310. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. ՌԿ(բ)Պ-ի 12-րդ համագումարը, 1923 թ. ապրիլի 17—25-ին: Գլ. 3: Զեկուցում պարտիական և պետական շինարարության մեջ ազգային մոմենտների մասին: «Երկեր», հտ. 5, էջ 263—292. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. ՌԿ(բ)Պ-ի 12-րդ համագումարը, 1923 թ. ապրիլի 17—25-ին: Գլ. 4. Եղբայրական խոսք պարտիական և պետական շինարարության մեջ ազգային մոմենտների մասին ղեկուցման առթիվ: «Երկեր», հտ. 5, էջ 293—304. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. ՌԿ(բ)Պ-ի 12-րդ համագումարը, 1923 թ. ապրիլի 17—25-ին: Գլ. 6: Ազգային հարցի հանձնաժողովի ղեկուցման հավելումը: «Երկեր», հտ. 5, էջ 309—310. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. ՌԿ(բ)Պ-ի ԿԿ-ի 4-րդ խորհրդակցությունն ազգային ռեսպուբլիկանների և մարզերի պատասխանատու աշխատողների հետ, 1923 թ. հունիսի

9—12-ին: «Երկեր», հտ. 5, էջ 321—375, Եր., Հայպետհրատ, 1948. 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Լենինի զմի հիմունքների մասին: Սվերդլովի համալսարանում կարդացված դասախոսություններ: Գլ. 6: Ազգային հարցը: «Երկեր», հտ. 6, էջ 159—172: Եր., Հայպետհրատ, 1948. 492 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Մարքսիզմը և ազգային-դեմոկրատիկ հարցը: Հատընտիր հոդվածների և նյութերի ժողովածու: Եր., Պետհրատ, 1938. 360 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Հաշվետու զեկուցում կուտակյության 17-րդ համագումարին Համ Կ(բ) Կենտկոմի աշխատանքի մասին, 1934 թ. հուն. 26-ին: «Լենինի զմի հարցերը» զբքում: Թարգմ. ուսու. 11-րդ հրատ-ից: էջ 517—594. Եր., Բաղ. զրակ. Պետհրատ, 1940. 748 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Լենինի զմի հարցերի շուրջը: Գլ. 2. Գլխավորը լենինի զմի մեջ: «Լենինի զմի հարցերը» զբքում: Թարգմ. ուսու. 11-րդ հրատ-ից: էջ 138—140. Եր., Բաղ. զրակ. Պետհրատ, 1940. 748 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Լենինի զմի հարցերի շուրջը: Գլ. 4. Պրոլետարական հեղափոխությունը և պրոլետարիատի զիկառառււրան: «Լենինի զմի հարցերը» զբքում: Թարգմ. ուսու. 11-րդ հրատ-ից: էջ 142—150. Եր., Բաղ. զրակ. Պետհրատ, 1940. 748 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Համամիութենական կոմունիստական (բոլշևիկների) պարտիայի պատմություն: Համառոտ դասընթաց: Եր., Հայպետհրատ, 1946. 503 էջ:

Իոսիֆ Վիսսարիոնովիչ Ստալին: Համառոտ կենսագրություն: 2-րդ ուղղված և լրացված հրատ. Եր., Հայպետհրատ, 1949. 259 էջ:

Հին բանվորների պատմաճենքը մեծ առաջնորդի մասին: Երևան, Գոսիզդատ, 1939, 130 ժր.

Բերիա, Լ. Պ. Անդրկովկասի բոլշևիկյան կազմակերպությունների պատմության հարցի շուրջը: Ռուս. 6-րդ հրատ-ից. Եր., Հայպետհրատ, 1945. 275 էջ:

Բերիա, Լ. Պ. Անդրկովկասյան ֆեդերացիան դարձնել խորհուրդների երկրի առաջավոր հանրապետություն: Բաքու, Կուսհրատ, 1934. 26 էջ:

Բերիա, Լ. Պ. Համ Կ(բ) Անդրկովկասյան երկրային Կոմիտեի հաշվետվությունը 7-րդ Անդրկովս համագումարին: Եր., Կուսհրատ, 1934. 100 էջ:

Բերիա, Լ. Պ. Անդրկովկասի բոլշևիկները սոցիալիզմի համար մղվող պայքարում: Եր., Գյուղհրատ, 1934. 92 էջ:

Բերիա, Լ. Պ. ԽՍՀՄ-ի նոր Սահմանադրությունը և Անդրկովկասյան ֆեդերացիան: Եր., Հայկուսհրատ-1936. 16 էջ:

Շահումյան, Ստ. Ազգային-կուլտուրական ավտոնոմիայի մասին: «Ընտիր երկեր» զբքում: էջ 368—420. Եր., Հայպետհրատ, 1948. 729 էջ:

Սպանդարյան, Ս. (Տիմոֆեյ): Հոդվածներ, համակներ, փաստաթղթեր: 1882—1916. Եր., Պետհրատ, Բաղ. զրակ. հրատ. 1939. 447 էջ:

Ленин, В. И. Резолюция по национальному вопросу. (Резолюция летнего 1919 года совещания ЦК РСДРП с парт. работниками) „Сочинения“. Изд. 4-е, т. XIX, стр. 384—386.

Ленин, В. И. Критические заметки по национальному вопросу. „Сочинения.“ Изд. 2-е, т. XVII-стр. 129—159.

Резолюции и постановления X съезда РКП (б) об очередных задачах партии в национальном вопросе. В кн. „ВКП (б) в резолюциях и решениях съездов, конференции и пленумов ЦК“. Ч.1., стр. 382—388. М., Госполитиздат, 1941, 728 стр.

Резолюция XII съезда РКП (б) по национальному вопросу. В кн. „ВКП (б) в резолюциях и решениях съездов, конференции и пленумов ЦК“. Ч.1., стр. 491-497. М., Госполитиздат, 1941, 728 стр.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՄԵԾ ՌԵՎՈՒՈՒՑԻԱՆ
ԱՆԴՐԿՈՎԱԿԱՍԻ ԺՈՂՈՎՈՐԴՆԵՐԻ
ՄԵԾ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՎԱՐ

Լենին, Վ. Ի. Երևան, Ռեպուցիոն կոմիտեին: Մոսկ-
վա, Կրեմլ, 2 դեկտեմ. 1920 թ. [Ողջունի հեռագիր
Հայաստանում սովետական կարգեր հաստատելու կա-
պակցությամբ]: «Սովետ. դրակ.» Եր., 1940, № 10—11
էջ 4:

Լենին, Վ. Ի. Ադրբեջանի, Վրաստանի, Հայաստանի,
Դաղստանի լեռնականների հանրապետության կոմիտե-
ինստ ընկերներին: «Հնարի երկեր»: Վեց հատորի
մեջ: Հտ. 5-րդ, էջ 206-208. Եր., Հայկոսհրատ, 1935,
1035 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Կեցցե՛ք Սովետական Հայաստանը: «Եր-
կեր» հտ. 4, էջ 458—459 Եր., Հայպետհրատ, 1948,
539 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Դրությունը Կովկասում: Չրույց
«Պրավդա» թերթի աշխատակցի հետ: «Երկեր» հտ. 4,
էջ 453—457. Եր. Հայպետհրատ, 1948, 539 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Դրությունը Կովկասում (Անդրկով-
կաս, Հյուսիսային Կովկաս): «Երկեր», հտ. 4, էջ
107—113. Եր., Հայպետհրատ, 1948, 539 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Կոմունիզմի հերթական խնդիրները
Վրաստանում և Անդրկովկասում: Ձեկուցում Վրաս-
տանի կոմունիստական պարտիայի Թիֆլիսի կազմա-
կերպության ընդհանուր ժողովին 1921 թ. հուլիսի
6-ին: «Երկեր», հտ. 5, էջ 98—111. Եր., Հայպետ-

հրատ, 1948, 491 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Բաղադրացիներին. Կեյցեր կարմիր դրոշմ: [Թիֆլիսի 8000 քաղաքացիներին ցույցը ընդգեմ ցարիզմի կողմից կազմակերպվող ազգամիջյան ջարդերին]: «Երկեր», հտ. 1. էջ 95—99. Եր., Հայպետհրատ, 1946, 476 էջ:

Ստալին, Ի. Վ. Ազդեցությունների դործերի ժող. կոմիտեի Ի. Վ. Ստալինի ղեկավարությամբ Տաճկահայաստանի ղեկավարի առթիվ: Վ. Տերյան «Երկերի ժողովածու», հտ. 4. էջ 408—409. Եր., Հայպետհրատ, 1925, 423 էջ:

ՍՍՌՄ Ժողովրդավարական և Համհ(բ)Պ ԿԿ-ի ողջունը Վրացական ՍՍՌ Գերագույն Սովետի Նախագահությանը, Վրացական ՍՍՌ Ժողովրդավարական, Վրաստանի Կ(բ)Պ ԿԿ-ին [Վրաստանում սովետական կարգերի հաստատման 25-ամյակի առթիվ]: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1946, № 48, էջ 1:

ՍՍՌՄ Ժողովրդավարական և Համհ(բ)Պ ԿԿ ողջունը Հայկական ՍՍՌ Գերագույն Սովետի Նախագահությանը, Հայկական ՍՍՌ Ժողովրդավարական և Հայաստանի Կ(բ)Պ ԿԿ-ին [Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման 25-ամյակի առթիվ]: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1945, № 253, էջ 1.

ՍՍՌՄ Ժողովրդավարական և Համհ(բ)Պ ԿԿ-ի ողջունը Ադրբեջանական ՍՍՌ Գերագույն Սովետի Նախագահությանը, Ադրբեջանական ՍՍՌ Ժողովրդավարական և Ադրբեջանի Կ(բ)Պ ԿԿ-ին [Ադրբեջանում սովետական կարգերի հաստատման 25-ամյակի առթիվ]: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1945, № 88, էջ 1:

Վրացական ՍՍՌ Գերագույն Սովետի Նախագահության, Վրացական ՍՍՌ Ժողովրդավարական, Վրաստանի Կ(բ)Պ ԿԿ-ի ողջունը Հայկական ՍՍՌ Գերագույն Սովետի Նախագահությանը, Հայկական ՍՍՌ Ժողովրդավարական, ՀԿ(բ)Պ ԿԿ-ին [Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման 25-ամյակի առթիվ]: «Սովետ.

Հայաստան», Եր., 1945, № 253, էջ 2:

Ադրբեջանական ՍՍՌ Գերագույն Սովետի Նախագահ ընկ. Կասումովի, Ադրբեջանական ՍՍՌ Ժողովրդավարական Նախագահ ընկ. Կուլիևի, Ադրբեջանի Կ(բ)Պ ԿԿ քարտուղար ընկ. Մ. Զ. Բադիրովի ողջունը Հայկական ՍՍՌ Գերագույն Սովետի Նախագահության համար ընկ. Պապյանին, Հայկական ՍՍՌ Ժողովրդավարական Նախագահ ընկ. Մարգարյանին, ՀԿ(բ)Պ ԿԿ քարտուղար ընկ. Հարությունյանին [Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման 25-ամյակի առթիվ]: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1945, № 253, էջ 2:

ՀԿ(բ)Պ ԿԿ քարտուղար ընկ. Գր. Հարությունյանի, Հայկական ՍՍՌ Գերագույն Սովետի Նախագահության համար ընկ. Մ. Պապյանի, Հայկական ՍՍՌ Ժողովրդավարական Նախագահ ընկ. Ա. Մարգարյանի ողջունը Ադրբեջանի Կ(բ)Պ ԿԿ քարտուղար ընկ. Մ. Զ. Բադիրովին, Ադրբեջանական ՍՍՌ Գերագույն Սովետի Նախագահության համար ընկ. Մ. Բ. Կասումովին, Ադրբեջանական ՍՍՌ Ժողովրդավարական Նախագահ ընկ. Թ. Բ. Կուլիևին [Ադրբեջանում սովետական կարգերի հաստատվելու 25-ամյակի առթիվ]: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1945, № 88, էջ 1:

Հայ ժողովրդի տունը: (Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման 25-րդ տարեդարձին նվիրված «Պրավդա»-ի առաջնորդողը, ՍՍՌ Միության Ժողովրդավարական և Համհ(բ)Պ ԿԿ, ՍՍՌ Միության Գերագույն Սովետի Նախագահության ողջունի հեղափոխություն): Եր., Հայպետհրատ, 1945. 21 էջ:

Պայքարի ու հաղթանակի 25 տարին: [Վրաստանում Սովետական կարգերի հաստատման 25-ամյակի առթիվ: Առաջնորդող]: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1946, № 47, էջ 1:

Մալխասյան, Ստ. Ողջուն Սովետական եղբայրական Վրաստանին: [Վրաստանում սովետական կարգե-

րի հաստատման 25-ամյակի առթիվ]: «Սովետ. Հայաստան» Եր., 1946, № 47, էջ 3:

Իսախանյան, Ա. Վրաստանի փառավոր 25-ամյակին: «Սովետ. Հայաստան», 1946, № 47, էջ 3:

Սարյան, Մ. Յանկանում եմ նորանոր հաջողություններ: [Վրաստանում սովետական կարգերի հաստատման 25-ամյակի առթիվ]: «Սովետ. Հայաստան», Եր. 1946, № 47, էջ 3:

Սովետական Ադրբեջանի 25 տարին: [Առաջնորդող]: «Սովետ. Հայաստան» Եր., 1945, № 88, էջ 1:

Տրայնիև, Ի. Պ. ՍՍՌՄ ժողովուրդների մեծ բարեկամությունը: Եր., Հայպետհրատ, 1946, 96 էջ:

Մատյուշկին, Ն. Ս. ՍՍՌՄ ժողովուրդների բարեկամությունը սովետական պետության ուժի աղբյուրն է: Եր., Հայպետհրատ, 1948, 222 էջ:

Պարսամյան, Վ. Ստալինը և Սոցիալիստական ուղուցիայի հաղթանակն Անդրկովկասում: «Սովետ. Հայաստան» Եր., 1941, № 286, էջ 2—3:

«Պրավդա»-ն Անդրկովկասի մասին: Եր., Կուսհրատ, 1934. 66 էջ:

Ժողովուրդների ստալինյան բարեկամության հաղթանակը: («Պրավդա»-ի հունվարի 14-ի առաջնորդողը): «Կոմունիստ», Բաքու, 1941. № 13, էջ 1:

Բերիա, Լ. Պ. Անդրկովկասի բոլշևիկյան կազմակերպությունների պատմության հարցի շուրջը: Ռուս 6-րդ հրատ-ից Եր., Հայպետհրատ, 1945, 275 էջ:

Շահումյան, Ստ. Կոչ Անդրկովկասի բոլոր բանվորներին ու գյուղացիներին՝ առանց ազգի խտրության մոռանալու: հայերին, վրացիներին, ռուսներին: Բաքվի պրոլետարիատի կողմից: «Ընտիր երկեր», էջ 603—607 Եր., Հայպետհրատ, 1948, 729 էջ:

Մեծ բոլշևիկը: [Անդրկովկասի ժողովուրդների կապը և ընկ. Օրջոնիկիձեի դերը այդ կապի ամրապնդման գործում]: «Խորհրդ. Հայաստան», Եր., 1939, № 40, էջ 2:

Բադիրով, Մ. Ջ. Պատմության անմոռանալի էջեր: [26 կոմիսարների չարանենդ սպանության առթիվ]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1948, № 188, էջ 2:

Բադիրով, Մ. Ջ. Բաքվի և Ադրբեջանի բոլշևիկյան կազմակերպության պատմությունից: Զեկուցում Բաքվի պարտիական ակտիվի համաքաղաքային ժողովում, նվիրված ընկեր Ի. Վ. Ստալինի ծննդյան վաթսուամյակին: Եր., Հայպետհրատ, 1944. 240 էջ:

Հարենց, Ա. Ստալինը Հայ ժողովրդի ազատարար: Եր., Արմֆանի հրատ. 1940, 47 էջ:

Սովետական ժողովրդի անպարտելիության հիմքը: [Անդրկովկասի ժողովուրդների բարեկամությունը]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1940, № 258. էջ 1:

(Սովետական Հայաստանի 20 տարին), [Առաջնորդող]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1940. № 272, էջ 1:

Լենինի-Ստալինի զրոշի տակ մղած պայքարի ու հաղթանակների ուղին: (Սովետական Վրաստանի քրտանամյակի առթիվ): [Սովետական Սոցիալիստական Ռեպուբլիկաների Միության ժողովուրդների մեծ բարեկամության մասին]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1941, № 36, էջ 2—3

Բաքվի 26 կոմիսարների չարանենդ գնդակահարության 30 տարին: «Սովետ. զրադ. և արվեստ», Եր., 1948, № 9, էջ 42—45:

Կրոմկով, Վ. Ժողովուրդների բարեկամության իդեոլոգիան: «Կոմունիստ», Բաքու, 1941. № 140, էջ 2:

Հակոբ Հակոբյան. (1866—1937) [մահվան առթիվ]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1937. № 263, էջ 4:

Արազի. Եղբայրակից Վրաստանին: «Գրադ. թերթ», 1941, № 5, էջ 3:

Շավա Դադիանի. Ժողովուրդների ստալինյան բարեկամության զրոշի տակ: «Սովետ. Վրաստան»: Թիֆլիս, 1941, № 112, էջ 3:

Մրցույթումը եղբայրական հանրապետություններին

միջև: [Կոլտոգների միջև: Առաջնորդող] «Կոմունիստ»,
Բաքու, 1939, № 282, էջ 1:

Ազրբեջանական ժողովրդի ղեկավարայի հանդի-
պումը Հայաստանի կոլտոգներին հետ: «Կոմու-
նիստ», Բաքու, 1940, № 276, էջ 1:

Ներաշխարհական հանրապետությունների կոլտոտեսու-
թյունների մրցությունը: [Վրաստանի և Ազրբեջանի
կոլտոտեսությունների մրցության մասին]: «Կոմու-
նիստ», Բաքու, 1939, № 149, էջ 3:

Ներաշխարհական երկու սեպուրիկաների կոլտոգների-
հերի հանդիպումը «Սովետ. Վրաստան» թերթի,
1941, № 140, էջ 1:

Декрет о Турецкой Армении. Подп. Пред.
СНК В. Ульянов (Ленин) Нар. ком. по делам на-
циональностей Джугашвили (Сталин). В кн.: Ле-
нин и Сталин „Сборник произв. к изучению ис-
тории ВКП(б)“. Том II. стр. 21 М., Партиздат.
1936, стр. 672.

Орджоникидзе, Г. К. Речь на торжественном
заседании Бакинского Совета по поводу совети-
зации Армении 1 декабря 1920 г., стр. 91-93. В
кн.: „Избранные статьи и речи“. М., ОГИЗ, 1939,
526 стр.

Орджоникидзе, Г. К. Политическая работа Кав-
бюро ЦК РКП(б). Из доклада на краевом Кав-
казском партийном совещании. Тифлис, 12 авг.
1921 г. стр. 113-123. В кн.: „Избранные статьи и
речи“. М., ОГИЗ, 1939, 526 стр.

Орджоникидзе, Г. К. О федерации Закавказ-
ских республик. Доклад на общегородском собра-
нии Тифлисской организации коммунистической
партии (большевиков) Грузии 22 ноября 1921 г.
стр. 125-135. В кн.: „Избранные статьи и речи“.
М., ОГИЗ, 1939, 526 стр.

Орджоникидзе, Г. К. О Союзе Советских Со-
циалистических Республик. Доклад на 1 Закавказ-
ском съезде советов в Баку. 11 дек. 1922, стр.
154-168. В кн.: „Избранные статьи и речи“. М.
ОГИЗ, 1939, 526 стр.

Орджоникидзе Г. К. Наша национальная по-
литика в Закавказье. Статья в газете „Правда“.
стр. 169-179. В кн.: „Избранные статьи и речи“.
М. ОГИЗ, 1939, 526 стр.

Орджоникидзе, Г. К. Под знаменем лениниз-
ма и единства ленинской партии. Доклад на XIV
Бакинской конференции о работе Закавказского
краевого комитета РКП(б) 19 января 1925 г. стр.
195-207. В кн.: „Избранные статьи и речи“. М.
ОГИЗ, 1939, 526 стр.

Киров, С. М. Объединить революционные си-
лы Терской области. Доклад и заключительное
слово на Народном съезде Терской области в Моз-
доке 11 февр. (29 января) 1918 года. В кн.: „Из-
бранные статьи и речи“, стр. 102-110. [б.м.] ОГИЗ.
1939, 699 стр.

Киров, С. М. За республику рабочих, крестьян,
казаков, горцев! Доклад и заключительное слово
на II сессии Народного съезда Терской области в
Пятигорске, 5 марта (20 февраля) 1918 года. В кн.:
„Избранные статьи и речи“ стр. 111-124. [б.м.]
ОГИЗ, 1939, 699 стр.

Киров, С. М. Многомиллионные народы Рос-
сии, первыми вставшие на пути великой борьбы,
первыми придут в царство социализма. Док-
лад на Учредительном съезде Советов Горской
ССР 18 апреля 1921 года. В кн.: „Избранные статьи
и речи“, стр. 152—169. [б.м.] ОГИЗ. 1939, 699 стр.

Киров, С. М. О шарияте. Речь на Учредитель-

ном съезде Советов Горской ССР 21 апреля 1921 года. В кн.: „Избранные статьи и речи“, стр. 170—176 [б.м.]. ОГИЗ, 1939, 699 стр.

Միկոյան, Ա. Ի. Ընկեր Ա. Ի. Միկոյանի ողջույնը: [Վրաստանում սովետական կարգերի հաստատման 15-ամյակի առթիվ]: «Խորհրդ. Հայաստան», Եր., 1936, № 46, էջ 4:

Միկոյան, Ա. Ի. Տոկուև և միաձուլը: [Ողջույնի հեղինակը Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման 8-րդ տարեդարձի առթիվ]: «Խորհրդ. Հայաստան», Եր., 1928, № 276, էջ 1:

Берия, Лаврентий. Победа ленинской—сталинской национальной политики. Тифлис. Изд-во ЗКК ВКП(б). 1936, 35 стр.

История гражданской войны в СССР Т. II. гл. 13. Закавказье. Стр. 152—156. М. ОГИЗ, 1947, 621 стр.

История гражданской войны в СССР. Т. II. гл. 10. На Северном Кавказе. стр. 127—133. М. ОГИЗ, 1947, 621 стр.

Бурджалов, Э. Двадцать шесть бакинских комиссаров. М., Гос. издат. полит. литературы, 1938, 112 стр.

Генкина, Э. Образование СССР. 2-ое допол. изд., М. Госполитиздат, 1947, 180 стр.

Хачапуридзе, Г. Большевики Грузии в боях за победу Советской власти. М., Госполитиздат, 1947, 247 стр.

Хачапуридзе, Г. Советская Грузия. М., Госполитиздат, 1948, 120 стр.

Гарибян, А. Великие достижения. (25-летие установления советской власти в Грузии). „Коммунист“, Ер. 1946, № 47, стр. 3.

Гусейнов, Г. Мужественные борцы за дело

Ленина—Сталина. (К 30-летию расстрела 26 бакинских комиссаров агентами англ. империализма). Баку—Азернешер. 1948, 36 стр.

Степан Шаумян. (Сб. статей). Баку. Изд. Аз. филиал Ин-та Маркса—Энгельса—Ленина при ЦК ВКП(б). 1948, 32 стр.

Токаржевский, Е. Алеша Джапаридзе. Баку, Изд. Аз. филиала Ин-та Маркса—Энгельса—Ленина при ЦК ВКП(б), 1948, 40 стр.

Казиев, М. Мешади Азизбеков. Баку, Изд. Аз. филиала Ин-та Маркса—Энгельса—Ленина при ЦК ВКП(б), 1948, 24 стр.

Колесникова, Н. Иван Фиолетов. Баку, Изд. Аз. филиала Ин-та Маркса—Энгельса—Ленина. 1948, 47 стр.

ԱՆԳՐԿՈՎԿԱՍԻ ԺՈՂՈՎՈՐԴՆԵՐԻ ԼՆՆԵՅԱՆ-ՍՏԱ-
ԼԻՆՅԱՆ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՅՈՒ-
ԹՅՈՒՆԸ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՅԻ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

Սաալիև Ի. Վ. Ընկեր Ի. Վ. Սաալիևի ճառը Մոսկվա
քաղաքի Սաալիևյան ընտրական օկրուգի ընտրող-
ների նախընտրական ժողովում 1946 թ. փետրվարի
9-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1946, 22 էջ:

Մովսիսյան, Ան. Ն. Յա. Մառը և կովկասյան ժողո-
վուրդների համերաշխությունը: Եր. Հայկ. ՍՍՌ Գիտ.
Ակադ. հրատ. 1946, 18 էջ:

Մուսխելաշվիլի Ն. Ի. Վրացական ՍՍՌ Գիտություն-
ների Ակադեմիայի պրեզիդենտ ակադեմիկոս Ն. Ի.
Մուսխելաշվիլու ճառը [Հայկական ՍՍՌ Գիտ. Ակադ.
հանգրիսավոր նիստում]: «Մովետ. Հայաստան»: Եր.,
1943, № 243, էջ 2:

Կաշկա Միր Ալի: Երկրահանքաբանական գիտու-
թյունների զոկտոր պրոֆ. Միր Ալի Կաշկայի ճառը
[Հայկական ՍՍՌ Գիտ. Ակադ. հանգրիսավոր նիստում]:
«Մովետ. Հայաստան»: Եր., 1943, № 243, էջ 2:

Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի և
Վրացական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի հա-
սարակական գիտությունների բաժանմունքների մի-
ացյալ զիտական սեսիան: «Տեղեկագիր Հայկ. ՍՍՌ
Գիտ. Ակադ.», հասարակ. գիտություններ, 1948,
№ 7, էջ 85—100:

Բաղիրով, Մ. Զ. «Զարյա Վոստոկա» թերթի խմբ-

բազմութիւնը: [Ջերմագին ողջունն նրա 25-րդ տարեդարձի կապակցութեամբ]: «Սովետ. Վրաստան», Թբիլիսի, 1947, № 52, էջ 2:

Մամեդով, Ս. Դպրոցների մրցույթունը: [Աղբրեջանի դպրոցների ինտերնացիոնալ կապը հայկական և վրացական եղբայրական ուսուցիչականների մի շարք դպրոցների ու տեխնիկականների հետ]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1940, № 258, էջ 3:

Մի օր մանուկների մոտ: [Աղբրեջանցի, ուսու, հայ ու վրացի երեխաների ինտերնացիոնալ դաստիարակութեան մասին]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1940, № 268, էջ 3:

Մելիքսեթ-Յեկ, Լ. Հայ-վրացական դրական կապերը, «Գրակ. թերթ», 1941, № 5, էջ 3:

Իսահակյան, Ավ. Բանաստեղծ Ավ. Իսահակյանի ելույթը Թբիլիսիում [իր 65-ամյակի առթիվ]: «Սովետ. Վրաստան», Թբիլիսի, 1941, № 36, էջ 3:

Բանաստեղծ Ավ. Իսահակյանին նվիրված երեկո Թբիլիսիում: (65-ամյա հոբելյանի առթիվ): «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1941, № 35, էջ 2:

Գրիշաշվիլի, Ի. Հայ-վրացական դրական հարաբերությունները: «Գրակ. թերթ», Եր., 1948, № 7, էջ 3:

Ժդենտի, Բեա: Վրաց դրականությունը վերելքում: «Գրակ. թերթ», Եր., 1948, № 7, էջ 3—4:

Ժդենտի, Բեա: Վերածնված Վրաստանի դրականությունը: [Վրաստանի դրողների միություն համագումարի առթիվ]: «Գրակ. թերթ», 1946, № 22, էջ 3—4:

Բարգավաճում է եղբայրական Աղբրեջանի դրականությունը: «Գրակ. թերթ», Եր., 1948, № 16, էջ 3:

Հիդայարզադե: Դարավոր բարեկամություն: [Աղբրեջանական և հայկական ժողովուրդների բարեկամությունը դրականության և արվեստի ասպարեզում]: «Սովետ. Հայաստան», Եր. 1941, № 145, էջ 3:

Էովի, Սանդրո: Եղբայրական ողջուն: [Վրացական ժողովրդի ողջունը հայ ժողովրդին՝ հայ դրականություն տաճարակի կապակցությամբ]: «Սովետ. Վրաստան», Թբիլիսի, 1941, № 112, էջ 3:

Անտոնյան, Գ. Հայ դրականությունը և համաշխարհային կուլտուրան: [Անդրկովկասյան ժողովուրդների կուլտուրական կապի մասին]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1946, № 58, էջ 3: № 59, էջ 3:

Ինտերնացիոնալ երեկույթ դրողների միությունում: [Բաքվում. Հայաստանում սովետական իշխանության հաստատման 20-րդ տարեդարձի առթիվ]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1940, № 278, էջ 4:

Դավթյան, Մ. «Բարձունքներում»: [Գ. Բորյանի «Բարձունքներում» պիեսը Բաքվի Պետական հայկական դրամատիկ թատրոնում բեմադրելու մասին]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1948, № 31, էջ 4:

Էովի, Սանդրո: Կովկասի եղբայրներ: [Չափածո], Թարգմ. Կ. Ասմարյան: «Սովետ. գրակ. և արվեստ»: Եր., 1946, № 1—2, էջ 144:

Սաբիր: Բեյնեվիլեր: Հայ և թուրք հայրենակիցներ: Թարգմ. Վարսենիկ Աղասյան: «Սորբոգային դրող», Բաքու, 1937, № 1—2, էջ 40:

Թումանյան, Հովհ. Վրաստանի համար: [Չափածո]: «Ընտիր երկեր», էջ 26—27, Եր., Հայպետհրատ, 1940, 216 էջ:

Թումանյան, Հովհ. Նվեր Վրաստանի բանաստեղծներին: [Չափածո]: «Ընտիր երկեր», էջ 32—33: Եր., Հայպետհրատ, 1940, 216 էջ:

Իսահակյան, Ավ. Վրացի գուսանի երգը: [Արձակ]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1937, № 5, էջ 3:

Ջաբյան, Ն. Վրաստանին: [Բանաստ.] «Սովետ. Վրաստան», Թբիլիսի, 1947, № 18, էջ 3:

Վուրդուն, Ս. Աղբրեջան: (Հատված). [Չափածո],

Թարգմ. Հենր. Թումանյան: «Գրակ. թերթ», Եր., 1948, № 16, էջ 3:

Բորյան, Գ. Բաքու: [Չափածո]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1948, № 16, էջ 3:

Գրաշիր, Ա. Ազրբեջանի իմ չքնադ: [Չափածո]: «Քնարական» զրքում: էջ 18—19, Բաքու, Ազերնեշք, 1939, 277 էջ:

Մոսաշվիլի, Իլո: «Մասունցի Դավիթ» էպոսը կմանի վրաց ժողովրդական ստեղծագործությունը գանձարանի մեջ: «Գրակ. թերթ», Եր., 1939, № 21, էջ 3:

Մելիքսբեր-Բեկ, Լ. Հայ ժողովրդի կուլտուրայի տոնը: [«Մասունցի Դավիթ» էպոսի 1000-ամյակին նվիրված]: «Խորհուրդ. Հայաստան», Եր., 1939, № 218, էջ 3:

Խառակյան, Ավ. Նիզամի Գյանջևի: «Գրակ. թերթ», Եր., 1947, № 35, էջ 1:

Արազի: Անմահ քանատեղծը: [Նիզամու մասին]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1947, № 35, էջ 2:

Ջորյան, Ստ. Ազրբեջանական ժողովրդի հանձարը: [Նիզամու ծննդյան 800-ամյակի առթիվ]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1947, № 190, էջ 2:

Ջորյան, Ստ. Նիզամիի 800-ամյակը: «Գրակ. թերթ», Եր., 1947, № 23, էջ 1:

Սարյան, Գ. Նիզամու 800-ամյակը: «Գրակ. թերթ», Եր., 1947, № 35, էջ 2:

Հովսեփյան, Գ. Նիզամին և հայ գրականությունը: «Գրակ. թերթ», Եր., 1947, № 35, էջ 3:

Աղայան, է. Նիզամիի կյանքն ու ստեղծագործությունը: «Սովետ. զրակ. և արվեստ», Եր., 1947, № 9, էջ 80—88:

Կեկելիձե, Կ. Նիզամի Գյանջևին և Վրաստանը: «Սովետ. Վրաստան»: Թբիլիսի, 1941, № 143, էջ 3:

Վրաստանի Կենտկոմի քարտուղար Բերիային, ժող-կոմխորհի նախագահ ընկ. Բաքրաձեին: [ՀԿ(Բ)Կ Կենտկոմի և ՀՍԽՀ ժողկոմխորհի ողջույնի հեռագիրը Շո-

թա Ռուսթավելու «Վաղրենավորի» 750-ամյակի առթիվ: «Գրակ. թերթ», Եր., 1938, № 1, էջ 1:

Խորհրդային կուլտուրայի մեծ տոնը: («Պրավդա»-ի ղեկա. 26-ի առաջնորդողը): [Շոթա Ռուսթավելու 750-ամյակի առթիվ]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1937, № 42, էջ 1:

Մառ, Ն. Վրացական աղբյուրի հանձարը: [Ռուսթավելու մասին]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1938, № 1, էջ 2:

Թումանյան, Ն. Հով. Թումանյանը Շոթա Ռուսթավելու մասին: «Գրական թերթ», Եր., 1937, № 42, էջ 3:

Խառակյան, Ավ. ընկ. Ավ. Խառակյանի ճառը ԽՍՀՄ Խորհրդային գրողների միության վարչության Ռուսթավելյան պլենումում: «Պրոլետար», Թիֆլիս, 1937, № 298, էջ 2: «Խորհուրդ. Հայաստան», 1937, № 301, էջ 3:

Մելիքսբեր-Բեկ, Լ. Շոթա Ռուսթավելու «Վաղրենավորի» հայ արտագրիչները: «Պրոլետար», Թիֆլիս, 1937, № 296, էջ 2:

Մելիքսբեր-Բեկ, Լ. Դիտողություններ Շոթա Ռուսթավելու և նրա «Վաղրենավորը» պոեմի մասին: «Տեղեկագիր ՍՍՌՄ Գիտ. Ակադ. հայկական ֆիլիալի», 1941, № 1, էջ 75—84:

Արուստե, Ի. Ռուսթավելու գարաշջանի վրաց գրականության արձագանքները հայ գրականության մեջ: «Տեղեկագիր ՍՍՌՄ Գիտ. Ակադ. հայկական ֆիլիալի»: 1942, № 8, էջ 3—16:

Ջարյան, Ն. Ընկեր Ն. Ջարյանի ԽՍՀՄ գրողների միության Ռուսթավելյան պլենումում արտասանած ճառից: «Գրակ. թերթ», Եր., 1938, № 1, էջ 2:

Մկրյան, Մ. Շոթա Ռուսթավելու էպոսայի հայ գրականության մի հուշարձանի մասին: «Գրակ. թերթ»: Եր. 1938, № 1, էջ 4:

Բորյան, Գ. Շոթա Ռուսթավելուն: [Զափածո]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1938, № 1, էջ 4:

Գրաշի: Մեծ երգչին: (Շոթա Ռուսթավելուն նվիրված): «Կոմունիստ», Բաքու, 1937, № 301, էջ 3:

Հայ ժողովրդի մեծ դավակը: [Խ. Արովյանի մասին: (առաջնորդող): «Գրակ. թերթ», Եր., 1948, № 35, էջ 1:

Մելիքսեր—Բեկ, Լ. Նոր նյութեր Սայաթ-Նովայի առասպելական «նահատակության» շուրջը: (Համառոտագրություն Վեդի Հայկական ոեկցիայի հուլիսի 6-ի հավաքույթին կարգադրած ղեկուցման): «Պրոլետար», Թիֆլիս 1935, № 189, էջ 2—3:

Բրյուսով: Բրյուսովը Սայաթ-Նովայի մասին: «Գրակ. թերթ», Եր., 1945, № 26, էջ 2:

Թումանյան, Ն. Թումանյանը Սայաթ-Նովայի մասին: «Գրակ. թերթ», Եր., 1945, № 26, էջ 2:

Լևոնյան, Գ. Սայաթ-Նովան ուսուերեն: «Գրակ. թերթ», Եր., 1940, № 9, էջ 2—3:

Չորյան, Ստ. Անմահ բանաստեղծ: «Գրակ. թերթ», Եր., 1945, № 26, էջ 1:

Ղանալանյան, Ա. Սայաթ-Նովայի արվեստի ժողովրդական հնարները: «Գրակ. թերթ», Եր., 1945, № 26, էջ 3:

Աբով, Գ. Միրո և արվարության մեծ երգիչ Սայաթ-Նովան: Եր., Հայպետհրատ, 1945, 86 էջ:

Տարոնցի, Ս. Սայաթ-Նովա: [Զափածո]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1945, № 26, էջ 3:

Աբովյան, Խ. Թուրքի աղջիկը: Եր., Հայպետհրատ, 1941, 48 էջ:

Իսահակյան, Ավ. Խաչատուր Աբովյան: [Անհայտացման 100-ամյակի արթիվ]: «Գրակ. թերթ», 1948, № 35, էջ 1:

Մկրյան, Մ. Մեծ դեմոկրատ լուսավորիչը: [Աբով-

յանի անհայտացման 100-ամյակի արթիվ]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1948, № 35, էջ 2:

Արխիվային նյութեր Ա. Ճավճավաձեի և Խ. Արովյանի մասին: «Գրակ. թերթ», Եր., 1938, № 49, էջ 1:

Մուրադյան, Հ. Աբովյանը և Կովկասյան ժողովուրդների եղբայրությունը: «Գրակ. թերթ», Եր., 1948, № 25, էջ 2:

Անտոնյան, Գ. Ազրբեջանական ժողովուրդը և կուլտուրան Աբովյանի դնահատության: «Սովետ. գրակ. և արվեստ», Եր., 1948, № 9, էջ 121—127:

Անտոնյան, Գ. Մեծ բարեկամությունը: [Խ. Արովյանի բարեկամությունը Միրզա Ֆաթալի Ախունդովի և Միրզա Շաֆու հետ]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1948, № 170, էջ 3:

Հովսեփյան, Գ. Մ. Ֆ. Ախունդովը և Խաչատուր Աբովյանը: «Գրակ. թերթ», Եր., 1938, № 54, էջ 1:

Տերտեքյան, Ա. Սունդուկյանը և ժողովուրդների բարեկամությունը: «Սովետ. գրակ.» Եր., 1943, № 1, էջ 67—76:

Մելիքսեր—Բեկ, Լ. Համքարների ելույթը Թբիլիսիում 1865 թվականին: Գ. Սունդուկյանը և հայ մտավորականները: «Խորհրդ. Վրաստան», Թբիլիս 1938, № 19, էջ 2—3; № 20, էջ 2—4:

Բայանդուր, Ս. Ակակի Ծերեթելին և հայ թատրոնը: «Խորհրդ. արվեստ», Եր., 1940, № 2—3, էջ 60—64:

Մերեթելի, Ա. Գաբրիել Սունդուկյանին: [Զափածո]: Թարգմ. Գ. Բորյան: Ծերեթելի, Ա. «Համալսարան», էջ 74, Եր., Հայպետհրատ, 1940, 96 էջ:

Ասատիանի, Լ. Ակակի Ծերեթելի: «Խորհրդ. գրակ.» Եր., 1940, № 6, էջ 3—9:

Փոշար Հ. Եղբայրական ժողովրդի կուլտուրայի տունը: (Ակակի Ծերեթելու ծննդյան 100-ամյակի արթիվ): «Խորհրդ. Հայաստան», Եր., 1940, № 149, էջ 3:

Թումանյան, Հովհ. Իմ հղբայր վրացի գրողները [Վրաց կառավարության կողմից Թումանյանին թողնակ նշանակելու առթիվ]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1939, № 12, էջ 4:

Թումանյան Հովհ. Միկո Փաշալաշվիլուն: Թանկացին ընկեր Ս. Փաշալաշվիլի, 1921 թ. դեկտեմբերի 14-ին Թիֆլիս: Թումանյան, Նվարդ «Թումանյանը քննադատ» գրքում: էջ 449—450. Եր., Հայպետհրատ, 1939, 470 էջ:

Թումանյան, Հովհ. Դավիթ Կլիշաշվիլուն: Իմ տաղանդավոր հղբայր Դավիթ. 1920. փետր. 15, Թիֆլիս: Թումանյան, Նվարդ «Թումանյանը քննադատ», զբրբում, էջ 445—446. Եր., Հայպետհրատ, 1939, 470 էջ:

Թումանյան, Հովհ. Ծուլուկիձեի դասախոսության առթիվ: Թումանյան, Նվարդ «Թումանյանը քննադատ», զբրբում: էջ 305—306. Եր., Հայպետհրատ, 1939, 470 էջ:

Թումանյան, Հովհ. Յակով Նիկոլաձեին Սիրելի Յակով: 1922 թ. 11 դեկտեմբ. Թիֆլիս: Թումանյան, Նվարդ «Թումանյանը քննադատ» գրքում: էջ 452. Եր., Հայպետհրատ, 1939, 470 էջ:

Թումանյան, Հովհ. Գնանք: [Վրաց գրականության և բանաստեղծության ազգային առնին հայերի մասնակցության անհրաժեշտության մասին]: Թումանյան, Նվարդ «Թումանյանը քննադատ» գրքում, էջ 442—444, Եր., Հայպետհրատ, 1939, 470 էջ:

Թումանյան, Հովհ. Ուղիղ ճամփան: [Հայ վրացական հարաբերության մասին]: Թումանյան, Նվարդ «Թումանյանը քննադատ» գրքում: էջ 303—305. Եր., Հայպետհրատ, 1939, 470 էջ:

Թումանյան, Հովհ. Կովկասյան էնցիկլոպեդիան: Թումանյան, Նվարդ «Թումանյանը քննադատ» զբրբում: էջ 315—317. Եր., Հայպետհրատ, 1939, 470 էջ:

Թումանյան, Հովհ. [Տիցիան Տարիձեի գրած հոդված

ձեռք հասած հայ և վրացի ազգերի փոխհարաբերության մասին]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1936, № 19, էջ 7:

Թումանյան, Հովհ. Թումանյանը հայ-թյուրքական ընդհարումների ժամանակ: Թումանյան, Նվարդ «Հովհաննես Թումանյան» զբրբում: էջ 87—91. Եր., Հայպետհրատ, 1939, 157 էջ:

Անտոնյան, Գ. Ժողովուրդների բարեկամության գրողականները: (Հովհ. Թումանյանի մահվան 25-ամյակի առթիվ): «Կոմունիստ», Բաքու, 1948, № 59, էջ 3:

Էովի, Սանգրո: Վրաստանի սիրելի պոետը: [Հովհաննես Թումանյանի մասին]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1939, № 13, էջ 3:

Դադիանի, Շ. Անվեհեր հոգու տեր պոետը: [Թումանյանի մասին]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1939, № 12, էջ 2:

Ռահիմով, Մահմեդ: Ժողովուրդների բարեկամության և հղբայրության երգիչը: [Հովհ. Թումանյանի մասին]: «Գրակ. թերթ», Եր., 1939, № 13, էջ 3:

Անդրեյովկապան սեպուրիկաների սովետական երաժշտության տանջությունը: (Ինֆորմացիոն հոդված): Ստորագր. Երաժշտագետ: «Սովետ. գրակ. և արվեստ». Եր., 1944, № 12, էջ 92—96:

Վրաստանի և հայաստանի նկարիչների ցուցահանդեսները: «Սովետ. Վրաստան», Թբիլիս, 1941, № 143, էջ 3:

Շահինյան, Ա. Ազրբեջանական ժողովրդի հիանալի արվեստը: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1941, № 150, էջ 4:

Բաքվի Ախունդովի և Երևանի Ա. Սպենդիարովի անվան օպերային թատրոնների գաղափարները: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1941, № 127, էջ 4:

Զամանով, Ա. Երկու ժողովուրդների օպերային արվեստի տոնը: Զրույց Ազրբեջանի Ա. Ֆ. Ախունդովի անվ. Լենինի շքանշանակիր օպերայի և բալետի թատրոնի ղեկավարը ընկ. Ա. Զամանովի հետ: «Կոմունիստ», Բաքու, 1941, № 139, էջ 4:

Տիգրանյան, Ա. Ժողովուրդների եղբայրության վառ օրինակ: [«Անուշ»-ը Ադրբեջանական Պետական օպերայի և բալետի թատրոնում]: «Կոմունիստ» Բաքու, 1941, № 114, էջ 3:

«Արսենը» Կարմրագրոշ 1-ին Պետթատրոնում: [Շանշիաշվիլու «Արսեն» պիեսի բեմադրման առթիվ]: Ստորագր. Ս. Բ. «Դրակ. թերթ», Եր., 1937, № 6, էջ 4:

Վրաստանի կրն չոնգուրիտաների էլույթը Երևանում: «Դրակ. թերթ», Եր., 1948, № 10, էջ 4:

Վրաստանի, Ադրբեջանի և Հայաստանի արվեստի տոհմաբանական հանգիստում: «Կոմունիստ», Բաքու, 1940, № 283, էջ 1:

Հայ և ադրբեջանական սովետական եղբայրական ժողովուրդների բարեկամությունը: [Հեյդար Հուսեյնովի, Սամեդ Վուրդուների, Միրզա Ազա Ալիևի, Մարգար Դավթյանի, Գուրգեն Անտոնյանի, Ժամենի պատասխանները «Սովետական Հայաստան» ամսագրի հարցաթերթիկին]: Ժ. «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1948, № 11, էջ 36—44:

Маркс, Энгельс, Ленин, Сталин о культуре и воспитании. М., Моск. Гос. ун-т. 1939, 274 стр.

Ленин В. И. Ленин о культуре и искусстве. М.-Л. «Искусство», 1938, 170 стр.

Кафтанов, С. В. Расцвет социалистической культуры народов СССР. М. «Моск. рабочий» 1947, 31 стр.

Меликсет-Беков, Л. К истории точных наук в Армении и Грузии. Доклад читанный в открытом заседании физико-математической кафедры ЗКУ 1930 г. Вопросы философии и социологии марксизма. Сборник 1, стр. 191—223. Тифлис ЗКУ. 1930, 321 стр.

Меликсет-Беков, Л. Вишапы и вишапоиды Грузии. Краткие сообщения о докладах и полевых

исследованиях ИИМК. Вып. XV. стр. 27—37. М. Изд. Акад. Наук СССР, 1947, 153 стр.

Абуладзе, И. Грузино-армянские филологические штудии. Мученичество Текии. «Известия Грузинск. филиал Акад. Наук». 1940, № 8, стр. 71—87.

Куфтин, Г. К вопросу о древнейших корнях грузинской культуры на Кавказе по данным археологии. «Вестник Акад. Наук. Груз. ССР», XII—в. 1944, стр. 291—333.

Дадашзаде, М. А. Дружба народов Закавказья в азербайджанской литературе. «Известия Азерб. филиала Акад. Наук. СССР», 1942, № 10, стр. 7—16.

Сабир, К. согражданам мусульманам и армянам. [Стихи]. «Дружба народов», Сб. кн. 5, стр. 251—252. М. Госиздат, 1940. 379 стр.

Граши, А. Кавказская заздравная. [Стихи]. Пер. с арм. В. Л. Державина. «Коммунист», Ер., 1946, № 47, стр. 3.

Величайшее творение армянского народа [Президиум Союза советских писателей Азербайджана]. «Коммунист», Ер., 1939, № 214, стр. 4.

Мухелишвили, Н. Замечательное эпическое произведение. (Об эпосе «Давид Сасунский»), «Коммунист», Ер., 1939, № 213, стр. 2.

Дадияни, Шалва. Речь драматурга-орденоносца Шалва Дадияни. [Об эпосе «Давид Сасунский»], «Коммунист», 1939, № 218, стр. 3.

Араслы, В. Низами в Руставели поэзиясында Халгларын достлугу. «Известия, Азерб. филиала Акад. Наук СССР», 1942, № 10, стр. 17—23.

Вечер памяти Саят-Новы в Тбилили. «Коммунист» Ер., 1945, № 219, стр. 4.

Памятники эпохи Руставели. Сборник. Л. изд. Акад. Наук СССР. 1938, 406 стр.

Научная сессия, посвященная 150-летию со дня смерти Саят-Новы. [Доклад проф. А. Барамидзе] „Коммунист“. Ер., 1945, № 206, стр. 4.

Барамидзе, А. Саят-Нова по грузинским источникам. «Տեղեկագիրը Հայկ. ՍՍՌ Գրտ. Ահադ.», համարակ. գիտություններ. 1946, № 1, էջ 37—43.

Гришашвили, И. Чианури Саят-Новы. [Стихотв]. Перевод с грузинского В. Корнеева. „Коммунист“, Ер., 1945, № 202, стр. 3.

Туманян, Н. Ованес Туманян о братстве народов. „Коммунист“, Ер., 1939, № 79, стр. 3.

Зарян, Н. Ованес Туманян и грузинский народ. „Коммунист“. Ер., 1946, № 47, стр. 3.

Эули, Сандро. Мы не забыли завет поэта. [Об Оганесе Туманяне]. „Коммунист“, Ер., 1939, № 88, стр. 2.

Наказ народа. (Письма народов СССР бойцам фронтовикам). М. Воениздат. 1949. 182 стр.

ԱՆԳՐԿՈՎԿԱՍԻ ԺՈՂՈՎՈՐԴՆԵՐԻ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՊԱՅ-
ՔԱՐԸ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՄՂԱՍ ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ
ՄԵԾ ՊԱՏԵՐԱԳԴԻ ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ ՀԱՄԱՐ

Լենին, Վ. Ի. Ի պաշտպանություն Սոցիալիստա-
կան Հայրենիքի: Ժողովածու: Եր., Հայպետհրատ, 1940,
126 էջ:

Սաալին, Բ. Վ. Պաշտպանության Պետական Կոմի-
տեի նախագահ Բ. Վ. Սաալինի ելույթը ռադիոյով
1941 թվականի հուլիսի 3-ին: Եր., Պետհրատ, 1942,
97 էջ:

Սաալին, Բ. Վ. Սովետական Միության Հայրենա-
կան Մեծ պատերազմի մասին: Ռուս. 5-րդ հրատ-ից:
Եր., Հայպետհրատ, 1946, 221 էջ:

Հայ ժողովրդի խոսքը ռազմաճակատում պանֆոդ
իւր գաղափաներին: («Պրավդայի» փետր. 27-ի ա-
ռաջնորդողը): «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1943, № 49,
էջ 1:

Գորկին, Ա. ՍՍՌԻ Ժողովուրդների միասնությունը
և մարտական բարեկամությունը: Եր., Հայպետհրատ,
1943, 72 էջ:

Կալինին, Մ. Ի. Ճակատամարտ Կովկասի համար:
Воениздат НКО СССР, 1942, 4 էջ:

Անդրկովկասի Ժողովուրդների հակաֆաշիստական
միախույզը: 1942 թ. օգոստոսի 23-ին Թբիլիսիում: Եր.,
Հայպետհրատ, 1942, 79 էջ:

Անդրկովկասի Ժողովուրդների երգումը («Պրավ-

դայի» սեպտ. 6-ի առաջնորդողը): «Սովետ. Հայաստան» Եր., 1942, № 215, էջ 1:

Անդրկովկասի ժողովուրդների երգումը: ՍՍՌՄ ՊԺԿ Զինհրատ. 1942, 40 էջ:

Անդրկովկասի ժողովուրդների երգումը: [Թրիխիոում տեղի ունեցած հակաֆաշիստական միախնդրի առթիվ, առաջնորդող]: «Սովետ. Հայաստան»: Եր., 1942, № 201, էջ 1:

Իսահակյան, Ավ. Հանուն հայրենիքի և կուլտուրայի պաշտպանության: Եր., Հայպետհրատ, 1945, 101 էջ:

Մարտական համադրածակցություն: [Անդրկովկասի ժողովուրդների հակաֆաշիստական միախնդրի առթիվ]: «Սովետ. Հայաստան»: Եր., 1942, № 205, էջ 3:

Պաշտպանենք Հյուսիսային Կովկասը: ՍՍՌՄ ՊԺԿ Զինհրատ, 1942, 40 էջ:

Աղբրեջանի, Վրաստանի, Հայաստանի ժողովուրդներին: 1942 թվի օգոստոսի 23-ին Թրիխիոում կայացած Անդրկովկասի ժողովուրդների հակաֆաշիստական միախնդում, Աղբրեջանի, Վրաստանի, Հայաստանի ներկայացուցիչների ելույթները: Բաքու, Աղերնեչը: 1942, 88 էջ:

Ժողովուրդների մեծ առաջնորդ, իմաստուն զորավար ընկեր Ի. Վ. Ստալինին: [Անդրկովկասյան երիտասարդության հակաֆաշիստական միախնդրի գիմումը ընկեր Ի. Վ. Ստալինին]: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1942, № 230, էջ 1:

Անդրկովկասի երիտասարդության հակաֆաշիստական միախնդրի գիմումը: [Աղբրեջանի, Վրաստանի, Հայաստանի երիտասարդներին]: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1942, № 230, էջ 4:

Անդրկովկասի երիտասարդության ներկայացուցիչների հակաֆաշիստական միախնդը: [Խնֆոբմացիա]: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1942, № 230, էջ 1:

Հայ ժողովրդի խոսքը ռադմաճախատում գտնվող իր զավակներին: Եր., Հայպետհրատ, 1943, 68 էջ:

Հայ մարտիկների պատասխանը հայ ժողովրդին: Եր., Հայպետհրատ, 1944, 98 էջ:

Վրաց մարտիկների նամակը Վրաստանի աշխատավորներին: Պաշտ. ժող. կոմ-ի Զինհրատ. 1943, 19 էջ:

Աղբրեջանական ժողովրդի նամակը Աղբրեջանի մարտիկներին: Բաքու, 1943, 20 էջ:

Բաղիրով, Մ. Զ. Կովկասը գերեզման դարձնենք հիտլերականների համար: Բաքու, Աղերնեչը. 1942, 20 էջ:

Էրենբուրգ, Ի. Ռուսաստան: [Սովետ. Միություն ժողովուրդների մարտական բարեկամությունը Հայրենական պատերազմում]: Եր., Հայպետհրատ, 1943, 21 էջ:

Էրենբուրգ, Ի. Հանուն Կովկասի: Воениздат НКО СССР. 1942, 4 էջ:

Մալխասյան, Ա. Հայ գեներալներ և Սովետական Միության հերոսներ: Այբում: Եր., Հայպետհրատ, 1947, 118 էջ:

Պետրոսյան, Մ. Սովետական Միության ժողովուրդների անխորտակելի բարեկամությունը: Եր., Հայպետհրատ, 1942, 25 էջ:

Նալբանդյան, Ս. Հայ թամանցիները: (Կովկասյան նախախուժումներից մինչև Բեռլին): Եր., Հայկ. ՍՍՌ Գիտ. Ակադ. հրատ. 1947, 179 էջ:

Մոնտիկան—Պուտիլովա, Ն. Ժողովուրդների եղբայրական դաշինքն անպարտելի է: «Կոմունիստ», Բաքու, 1941, № 153, էջ 3:

Մնացականյան, Ար. Հայ ռադմիկների հերոսությունն ապրիլյան շրջանները: (1941—1945): Եր., Հայկ. ՍՍՌ Գիտ. Ակադ. հրատ. 1947, 378 էջ:

Աղբրեջանի, Վրաստանի, Հայաստանի կոլխոզնիկներին և կոլտոնիկոսներին: Հայկական ՍՍՌ Վաղարշապատի շրջանի Լենինի շքանշանակիր «Անաստ-

ված» կոլտոզի աշխատողների նամակը: «Սովետ. Հայաստան» Եր., 1942 № 205, էջ 3:

Գասպարյան, Ս. Ստալինյան բարեկամության վառ արտահայտություն: [Ժող. արտ. Բյուրբյուլի դասարտողները]: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1943, № 25, էջ 3:

Սարմեն: Կովիան. [Զափածո]: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1942, № 200, էջ 4:

Դավրյան, Ս. «Բարձունքներում»: [Գ. Բարյանի «Բարձունքներում» պիեսը Բաքվի Պետական Հայկական դրամատիկ թատրոնում բեմադրելու մասին]: «Կոմունիստ», Բաքու, 1948, № 31, էջ 4:

Էուլի, Սանդրո: Կովկասյի եղբայրներ: [Զափածո]: Թարգմ. Կ. Սամարյան: «Սովետ. դրակ. և արվեստ», Եր., 1946, № 1—2, էջ 144:

Խաչափորիձե, Փ. Անդրկովկասի ժողովուրդների լենինյան — ստալինյան բարեկամությունը մեծ ուժ է: «Սովետ. Հայաստան», Եր., 1942, № 214, էջ 2:

Наказ Азербайджанского народа своим сынам фронтовикам. [К письму азербайджанского народа бойцам азербайджанцам. Передовая]. „Правда“ 1943, № 103, стр. 1.

Святое братство народов СССР. [К письму грузин бойцов трудящимся Грузии. Передовая]. „Правда“ 1943, № 125, стр. 1.

К новым подвигам зовет народ своих воинов. [К письму бойцам-армянам от армянского народа. Передовая]. „Известия“, 1943. № 48, стр. 1.

Пламенный призыв к борьбе, к мести, к победе. [К письму азербайджанского народа бойцам азербайджанцам. Передовая]. „Известия“ 1943, № 93, стр. 1.

Клятва воинов своему народу. [К письму грузин—бойцов трудящимся Грузии. Передовая]. „Известия“ 1943, № 114, стр. 1.

В дружбе народов—наша сила. [К письму грузин-бойцов трудящимся Грузии. Передовая]. „Красная звезда“. 1943, № 114, стр. 1.

Эренбург, И. Кавказ. Ер. Армгиз, 1942, 10 стр.

Отстоим Северный Кавказ. Воениздат НКО СССР, 1942, 34 стр.

Мержанов, М. В предгорьях Кавказа. Тбилиси, изд. „Заря востока“, 1943, 40 стр.

Кардели, Г. За родной Кавказ. Орджоникидзе. Северо—Осетинское Гос. изд.—во, 1943, 83 стр.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Առաջարան	52
2. Մարքսիստական գրականություն արդարյին հարցի մասին	9
3. Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ուղեւորության Անդրկովկասի ժողովուրդներին մեծ բարեկամության պատվար	15
4. Անդրկովկասի ժողովուրդներին Լենինյան-Ստալինյան բարեկամությունն ու համագործակցությունը գիտության և կուլտուրայի բնագավառում	21
5. Անդրկովկասի ժողովուրդներին միասնական պայքարը սովետական ժողովրդի մղած Հայրենական Մեծ պատերազմի հաղթանակի համար	31
	43

Պատ. խմբագիր Ա. ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ
Տեխ. խմբագիր Ս. ԲԱՐՆՈՎ
Անգլոլ սրբագրիչ Ա. ՂԱԶԱՐՅԱՆ

ՎՃ. 04877

Պատվեր 380

Տիրած 1000

Տպագրական 3 մամուլ, Հեղ-2 1/2 մամուլ
Հանձնվել է արտադրության 21.IX-49 թ. ստորագրված է տպա-
գրության 12.III-1949 թ.

Հայպոլիգրաֆհրատի Գրքի տան Տպարան, Երևան, Տեղյան 91
1949 թ.:

ՎՐԻՊԱԿՆԵՐ

Էջ	Տող գերեզ	Տպված է	Պետք է լինի
13	3	Ֆրեդրիկ, է.	Էնդել, Յ.
19	6	Հաստատելու	Հաստատվելու
22	14	(Սովետական Հանրա- տանի 20 տարին),	Սովետական Հայաս- տանի 20 տարին:
23	31	Շաղկա Դադլանի	Դադլանի, Շաղկա:
27	14	Աз. филиала ин-та Маркса--Энгельса-- Ленина	Աз. филиала ин-та Маркса--Энгельса-- Ленина при ЦК ВКП (б).
39	21	Величайшее творе- ние армянского на- рода [Президиум союза советских писателей Азер- байджана].	Величайшее творе- ние армянского на- рода. [В Президиу- ме союза совет- ских писателей Азербайджана].

NL0135716

ՀՀ ԴԱՏԱՐԱՆԱԾ ԴԱՐԱՆ

ԳՆԻԸ 1 Ռ.